

Oponentský posudek na diplomovou práci „Hodnoty BMI žáků 2. stupně základních škol“

Autor: Lukáš Revenda

Vedoucí dipl. práce: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

Oponent: Mgr. Edvard Ehler

Pracoviště: Katedra biologie a environmentálního vzdělávání, PedF UK

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (strategie použitého výzkumu, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh, apod.):

Práce se zabývá hodnocením vývoje základních parametrů tělesného růstu (t. výška, t. váha, BMI) u žáků 6. – 9. třídy ZŠ. Autor porovnává své výsledky s již publikovanými daty pro českou populaci, zejména s celostátním antropologickým výzkumem 2001. Nedílnou součástí práce je i psychologická/sociologická sonda, která poukazuje na to, jak se u respondentů vyvíjí přístup k a vnímání vlastního těla – především ke vztahu k tělesné hmotnosti, její korekce a porovnání s aktuálním vnímáním krásy a „hubenosti“ v médiích.

Téma práce je aktuální a zajímavé, její výsledky (po důkladnějším zpracování) by se určitě vyplatilo publikovat. Autor zpracoval data od 727 probandů z 8 ZŠ z Prahy, což je více než dostačující množství. Stanovil si též 7 hypotéz, které pomocí sebraného materiálu testoval. Práci tvoří 95 stran textu + přílohy, z čehož nejméně 45 stran se zabývá vlastním výzkumem. Přílohy, zejména část „Uplatnění Gestalt zákonů v praxi“, jsou rovněž cennou součástí dipl. práce a ukazují, kudy se může do budoucna ubírat další rozbor sebraných dat.

Vysoce cením též úvodní teoretické kapitoly, kde se autor zabývá endokrinologickou podstatou vývoje tělesné hmotnosti.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citování a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost a dodržování předepsaného formálního členění kapitol, úroveň shromáždění a zpracování údajů a závěru, kvalita tabulek, grafů a příloh, apod.):

Autor dodržuje formální úpravu v jednotné, přiměřené formě v celém obsahu své práce. Práce obsahuje pouze velmi malé množství gramatických chyb nebo překlepů. Literatura je citována řádně ve většině případů, i když autor používá někdy k argumentaci i málo hodnověrné zdroje („Vzpomínám si na jeden dokumentární film z II. světové války...“). Tyto intermezzy však používá jen na uvedení do děje, sama vědecká argumentace se nese ve střizlivé formě.

K formální úpravě a obsahu práce mám následující připomínky:

- 1) Drobné nepřesnosti v anglickém abstraktu
- 2) Proč autor nezmiňuje v kapitole „2.1.1 Podíl hmotností jednotlivých komponent těla“ více používané vzorce dle Matiegky a dle Pařízkové, a omezuje se pouze vzorec dle Lisé 1990?
- 3) V kapitole „2.2 Percentilové grafy“ si nejsem jistý, zda autor chápe podstatu percentilů, dle pochybného vyjádření „Padesátý percentil, většinou vystihuje střední hodnotu tělesného znaku...“
- 4) Tabulka 6-8 (str. 37,38) a tab. 9-11 (str. 41,42) – hodnoty jsou v tabulkové formě značně nepřehledné, lepší by bylo vytvořit grafy (jedná se o trendy)
- 5) Hypotézy (kap. 3.1) – na jakém podkladě byl zvolen parametr pro hypotézu H7 (1 cm), proč se radši nepoužila směrodatná odchylka?
- 6) Ověření hypotéz (kapitola 5.1) – bez statistického zhodnocení není možné hodnověrně hypotézy potvrdit/vyvrátit

- 7) Str. 53 - rozlišovalo se mezi národností a etnicitou? Může mít vliv zařazení vzorků s českou národností, ale vietnamské, romské...etnicity do souboru?
- 8) Měření obvodu pasu a boků se provádělo svépomocí? Mohlo to ovlivnit výsledky?
- 9) Příložené CD je prázdné.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, možný praktický přínos silné a slabé stránky, originalita myšlenek, apod.):

Celkový dojem z předložené diplomové práce je dobrý, jedná se o kompaktní práci se slibnými závěry. Silné stránky jsem vyzdvihнул v předchozím textu, mezi slabé stránky bych zařadil nedostatečné statistické zpracování výsledků, které (bohužel) snižuje i validitu výsledků.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Jak může etnicita respondenta ovlivnit hodnoty měřených parametrů? Může se výrazná etnická sub-struktura populace podepsat na výsledcích výzkumu?
- Jaké má autor plány s uplatněním svých myšlenek z oblasti Gestalt psychologie a analýzy postavy z fotografií v praxi? Přemýšlel již o metodologických úskalích této analýzy?
- Co, dle názoru autora, hraje větší roli ve vývoji názorů na vlastní tělo u dětí/adolescentů? Rodina, vrstevníci, média?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

Datum: 21.5.09

Podpis: